

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣ

ΕΙΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A1. β

A2. γ

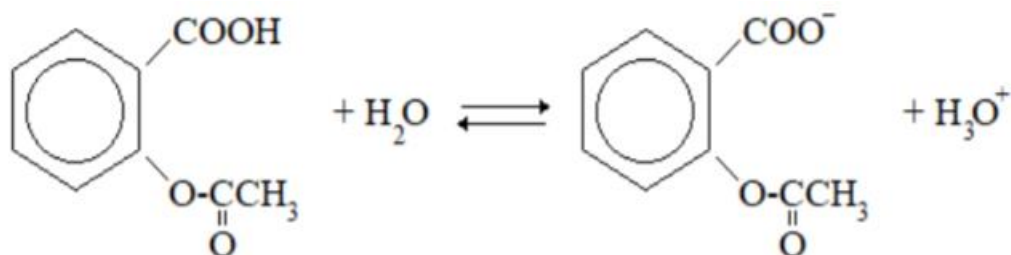
A3. α

A4. γ

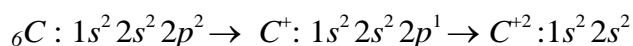
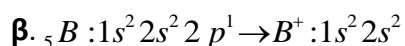
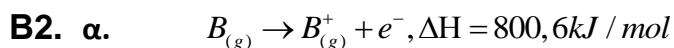
A5. β

ΘΕΜΑ Β

B1. α)

β) Η ασπιρίνη θα απορροφηθεί ευκολότερα στο στομάχι γιατί η θέση της ιοντικής ισορροπίας είναι μετατοπισμένη προς τα αριστερά λόγω επίδρασης κοινού ιόντος στα H_3O^+ , άρα η συγκέντρωση της μη ιοντικής μορφής είναι μεγαλύτερη.

ι. 1 και 2

Η μεγάλη διαφορά οφείλεται στο φορτίο του πυρήνα. Όσο μεγαλύτερη είναι η έλξη πυρήνα-εξωτερικών ηλεκτρονίων τόσο αυξάνεται η ενέργεια ιοντισμού. Επίσης όσο μικρότερη είναι η ατομική ακτίνα τόσο αυξάνεται η έλξη πυρήνα-εξωτερικών ηλεκτρονίων με αποτέλεσμα η ενέργεια ιοντισμού να αυξάνεται.

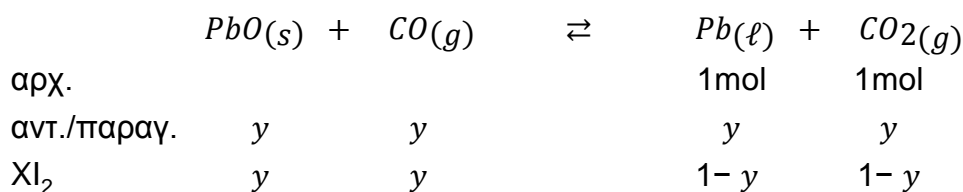
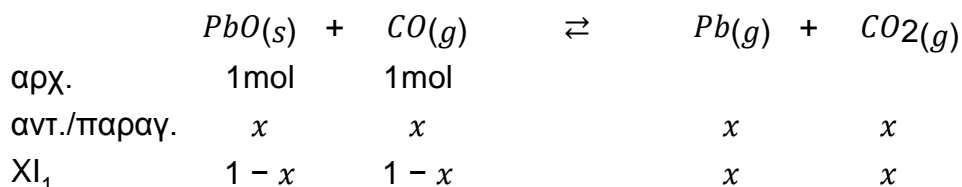
B3.

Με τη μεταβολή 2 γιατί:

Θα μειωθεί η συγκέντρωση του H_2O_2 , άρα θα μειωθεί η ταχύτητα οπότε θα αυξηθεί ο χρόνος παραγωγής του O_2 και θα παραχθεί περισσότερο O_2 γιατί θα αυξηθεί η ποσότητα του αντιδρώντος.

B4.

α.

$$K_c = \frac{[CO_2]}{[CO]} \Rightarrow \frac{x}{1-x} = \frac{1-y}{y} \Rightarrow y = 1-x \text{ άρα οι ποσότητες CO είναι ίσες.}$$

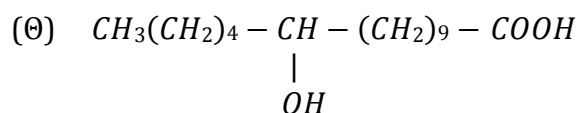
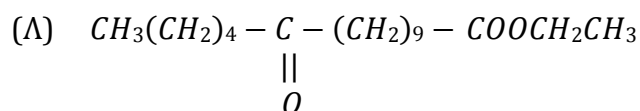
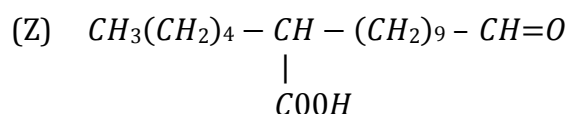
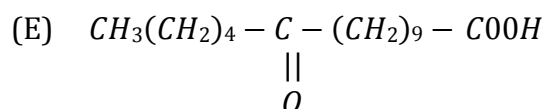
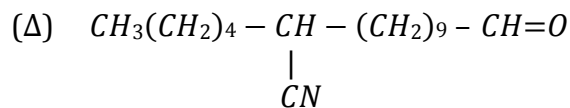
β. Επειδή η ισορροπία είναι δυναμική, οι δύο αντίστροφες αντιδράσεις γίνονται ασταμάτητα με το ίδιο ρυθμό. Άρα το ισότοπο *O ανιχνευτεί μετά από κάποιο χρονικό διάστημα στις ουσίες PbO, CO και CO₂.

ΘΕΜΑ Γ

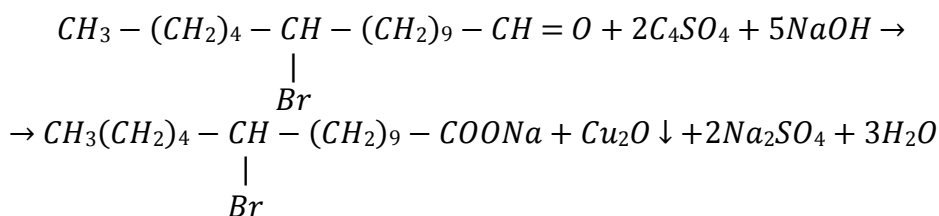
Γ1. α.

α: HBr

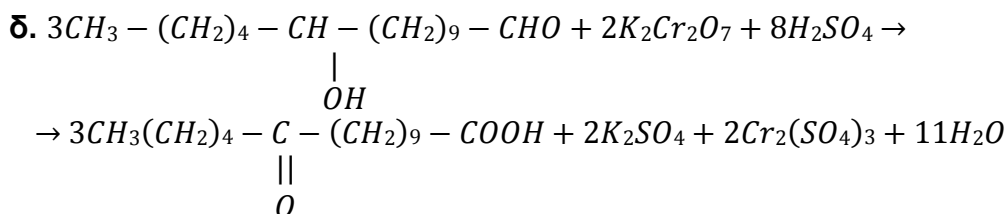
β: H₂O

β. Η Β αντιδρά με το φελίγγειο υγρό (δ/μα Fehling) γιατί περιέχει αλδεϋδομάδα.

γ. Θα χρησιμοποιήσουμε αλκοολικό διάλυμα βάσης NaOH ή KOH και θέρμανση

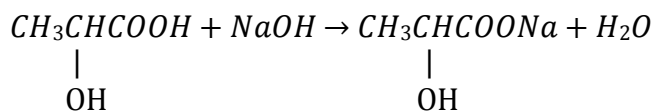

Γ2. α.

Έστω ότι στα 10g δείγματος υπάρχουν n mol Γ.Ο. σε όγκο $V=30\text{ml}$ (Δ1).

Για το πρότυπο NaOH $C=0,05M$ με $V=20ml$ έχουμε $n_{NaOH}=c \cdot V=10^{-3}mol$.

Κατά την ογκομέτρηση:

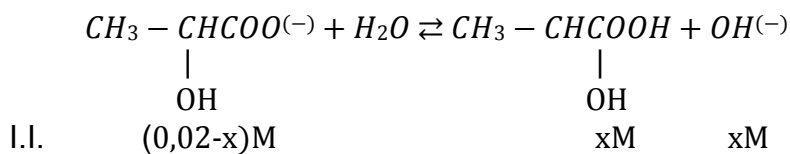
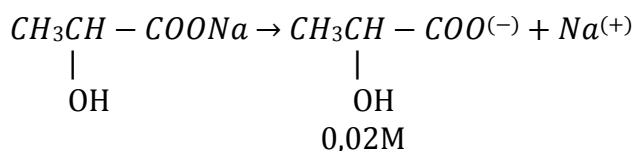

$$n_{NaOH} = n_{Γ.Ο.} = 10^{-3}mol.$$

Στο Ι.Σ. η συγκέντρωση του $CH_3CH - COONa$ είναι:

$$c = \frac{n}{V_{τελ}} = \frac{10^{-3}mol}{0,05L} = 0,02M$$

Πραγματοποιούνται οι αντιδράσεις:

$$K_b = \frac{K_w}{K_a} = \frac{10^{-14}}{2 \cdot 10^{-4}} = 0,5 \cdot 10^{-10}$$

$$K_b = \frac{x^2}{0,02-x} = 0,5 \cdot 10^{-10} \Rightarrow x^2 = 10^{-12} \Rightarrow x = 10^{-6} \rightarrow pOH = 6$$

$$pH + pOH = 14 \Rightarrow pH = 8$$

$$\beta. Mr_{Γ.Ο.} = 3Ar_c + Ar_o + 6Ar_H = 3 \cdot 12 + 3 \cdot 26 + 6 = 90$$

$$n = \frac{m}{Mr} \Rightarrow m = 10^{-3} \cdot 90 = 0,09g$$

$$\% \frac{w}{w} = \frac{m_{Γ.Ο.}}{m_{δειγματος}} = \frac{0,09}{10} \cdot 100 = 0,9\% w/w$$

Το O_2 είναι το οξειδωτικό, γιατί το ο ανάγεται από 0 $\rightarrow$ -2.

Δ2.

$$KMnO_4: n = c \cdot V = 1 \cdot 0,54 = 0,54 \text{ mol}$$

$$10 \text{ mol} \quad 6 \text{ mol}$$

$$x \quad 0,54$$

$$\text{Άρα } x = 0,9 \text{ mol}$$

Όμως

$$n = \frac{V}{V_m} \Rightarrow x + y = \frac{22,4}{22,4} \text{ mol} \Rightarrow x + y = 1 \text{ mol} \Rightarrow y = 0,1 \text{ mol}$$

Οπότε: NO 0,9 mol και N_2 0,1 mol

Με βάση τις αντιδράσεις του ερωτήματος Δ_1 έχουμε NH_3 : $n = 0,9 + 0,2 = 1,1 \text{ mol}$

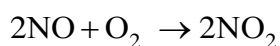
και NO: $n = 0,9 \text{ mol}$

Άρα

$$a = \frac{0,9}{1,1} = \frac{9}{11}$$

Δ3. α. Το μείγμα των αντιδρώντων ψύχεται γιατί η αντίδραση είναι εξώθερμη και με μείωση θερμοκρασίας μετατοπίζεται δεξιά προς την εξώθερμη, οπότε η απόδοσή της αυξάνεται.

β.

$$\text{X.I.} \quad 10 \quad 10 \quad 20 \quad \text{mol}$$

$$K_c = \frac{[NO_2]^2}{[NO]^2 \cdot [O_2]} = \frac{\left(\frac{20}{10}\right)^2}{\left(\frac{10}{10}\right)^2 \cdot \left(\frac{10}{10}\right)} = 4$$

γ. Αφού το NO_2 αυξάνεται η αντίδραση μετατοπίζεται δεξιά προς τα λιγότερα mol αερίων, οπότε ο όγκος μειώνεται.

	$2NO$	$+ O_2$	$\rightleftharpoons$	$2NO_2$	
ΧΙ ₁	10	10		20	
αντ./παραγ.	2φ	φ		2φ	
ΧΙ ₂	10 - 2φ	10 - φ		20 + 2φ	mol

Για το NO₂ στη Ν.Χ.Ι. έχουμε:

$$20 + 2\varphi = 20 + 0,25 \cdot 20 \Rightarrow \varphi = 2,5 \text{ mol}$$

$$K_c = \frac{[NO_2]^2}{[NO]^2 \cdot [O_2]} \Rightarrow 4 = \frac{\left(\frac{25}{V'}\right)^2}{\left(\frac{5}{V'}\right)^2 \cdot \left(\frac{7,5}{V'}\right)} \Rightarrow V' = 1,2L$$

Άρα η μεταβολή του όγκου είναι: $\Delta V = 8,8L$ μείωση.

Δ4. Η αντίδραση παρασκευής του HNO₃ ευνοείται σε υψηλή πίεση που γίνεται με μείωση του όγκου γιατί οδηγείται σύμφωνα με την αρχή Le Chatelier προς τα λιγότερα mol αερίων δηλαδή δεξιά.

Δ5. Έστω V₁L δ/τος HNO₃ 10M → n=10V₁ mol HNO₃

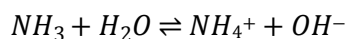
Έστω V₂L δ/τος NH₃ 5M → n=5V₂ mol NH₃

Αν τα mol είναι ίσα προκύπτει NH₄NO₃ που δίνει όξινο διάλυμα. Για να προκύπτει ουδέτερο διάλυμα πρέπει να περισσεύει NH₃.

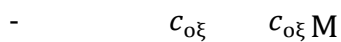
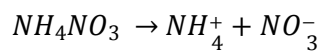
mol	HNO_3	$+$	NH_3	$\rightarrow$	NH_4NO_3
αρχικά	10V ₁		5V ₂		
αντ./παραγ.	10V ₁		10V ₁		10V ₁
τελικά	-		5V ₂ - 10V ₁		10V ₁

Τελικό διάλυμα:

$$c_{NH_3} = \frac{5V_2 - 10V_1}{V_1 + V_2} = c_\beta \quad \text{και} \quad c_{NH_4NO_3} = \frac{10V_1}{V_1 + V_2} = c_{οξ}$$

$$c_\beta - \psi \quad \quad \psi \quad \quad \psi M$$

$$pH = 7 \Rightarrow pOH = 7 \Rightarrow [OH^-] = 10^{-7}$$

$$K_b = \frac{[NH_4^+] \cdot [OH^-]}{[NH_3]} \Rightarrow 10^{-5} = \frac{c_{\alpha\xi} \cdot 10^{-7}}{c_{\beta} - \psi} \Rightarrow c_{\alpha\xi} = 100c_{\beta} \Rightarrow 500V_2 = 1010V_1 \Rightarrow \frac{V_1}{V_2} = \frac{50}{101}$$

**Τις ενδεικτικές απαντήσεις επιμελήθηκε η διδάσκουσα καθηγήτρια στο μάθημα της
Χημείας κ. Ελένη Λεμπέση**